

Trăiască anarhia

Articol din Revista Ideei, nr. 88

În scurta campanie de simpatie dusă în lumea întreagă pentru Ferrer înaintea asasinării sale, o mulțime de oameni au făcut în toate chipurile să-l micșoreze, făcând în cele din urmă din el un palid republican sau un vulgar pedagog anticlerical. E a servi rău cauza unui om, și mai cu seamă a ceea ce are mai scump acest om, ideile lui, începând prin a-l trăda. Această lipsă de sinceritate s-a accentuat și mai mult la o mulțime de așa-ziși liberali, care n-au ridicat vocea decât după executarea din 13 octombrie 1909, atunci când Ferrer nu mai era în viață, și care n-au protestat, în mijlocul atâtor reticențe, decât pentru că opinia publică i-a silit să facă aceasta.

Da, Ferrer era anarhist și tocmai din pricină că nu voia nici dumnezei, nici stăpâni, a trebuit să plătească cu viața acțiunea lui revoluționară. Cărmuitorii Spaniei ca și popii, se înțelege, erau cumplit de înfuriați pe el.

Iată de altminteri ce scria Ferrer într-un manifest pentru *Școala Modernă*, în septembrie 1905:

„Adevărata chestie, după noi, este a ne servi de școală ca de mijlocul cel mai propriu pentru a ajunge la emanciparea deplină, la emanciparea morală, intelectuală și economică a clasei muncitorești.

Dacă suntem cu toții de părerea că clasa muncitoare sau, mai nimerit, omenirea în general, nu trebuie să aștepte nimic de la vreun dumnezeu oarecare, ori de la vreo oarecare putere supranaturală, putem noi oare înlocui această putere prin altă entitate, Statul, de pildă?

Nu. Emanciparea proletară nu poate fi decât opera directă și conștientă a însăși clasei muncitorești, a voinței sale de-a se instrui, de-a cunoaște.

Dacă poporul muncitor rămâne ignorant, el va rămâne subjugat Bisericii și Statului, cu alte vorbe Capitalismului, care reprezintă aceste două entități. Dacă, dimpotrivă, se inspiră de la rațiune, de la știință, interesul său bineînțeles îl va împinge iute să pună un capăt exploatării, pentru ca muncitorul să poată ajunge arbitru destinului omenesc.

E vorba dar, după noi, de-a face, înainte de toate, ca clasa muncitoare să-și dea seama de adevărurile acestea.

Pe când în sindicate aceste adevăruri elementare pătrund din ce în ce mai mult, printre muncitorii adulți, să căutăm a face ca ele să intre și-n capetele copiilor și ale celor adolescenți.

Să întemeiem un sistem de educație prin care copilul poate ajunge, iute și bine, a-și da seama cum se cuvine de inegalitatea economică, de minciuna religioasă, de vătămătoarea iubire de patrie și de toate prejudecățile familiale și altele, care-l țin în robie.

Nu Statul, care-i expresia voinței unei minorități de exploatare, ne-ar putea ajuta să ajungem la asemenea țintă. O asemenea așteptare ar fi cea mai mare nebunie.

Dacă vreți buni negustori, contabili destoinici, funcționari iscusiți, oameni care să nu se gândească decât cum să-și asigure viitorul, fără să se gândească la cel al altora, adresați-vă Statului, Camerei de Comerț și tuturor ligilor sau societăților patriotice. Dacă vreți, însă, cum trebuie să vreți, să pregătiți un viitor de frăție, de pace și de fericire pentru toți, adresați-vă vouă înșivă, celor ce suferă de regimul de față, și întemeiați școli ca a noastră, în care să puteți preda toate adevărurile dovedite.

Și ce vă pasă de sprijinul Statului, dacă puteți în sfârșit să fiți stăpâni pe voi, să fiți încredințați că într-un apropiat viitor veți fi creat niște generații conștiente, care nu vor mai fi niște unelte de tiranie, ci niște ființe libere și hotărâte a trăi vrednic în bunăstarea obștească și într-o adevărată solidaritate umană.”

Această declarație arată limpede ideile lui Ferrer. El nu se întemeia mai întâi decât pe propriile stăruințe ale masei producătorilor pentru a aduce o schimbare de regim. El credea în puterea de educație și de acțiune a asociațiilor muncitorești, a sindicatelor, pătrunse de un idealism revoluționar. Și intelectualilor de felul lui le atribuia, cu o nemărginită dreptate, sarcina de-a face pe copii liberi, ca spirit și ca purtare, să cunoască obârșia inegalității economice, să fie bine pregătiți pentru viață, pentru lupta de clasă, care e viața. El se trudea a scoate pe copii de sub înrăurirea minciunii religioase și a vătămătoarei iubiri de patrie, a-i pregăti, după expresia lui atât de curată, „să pună un capăt exploatării, pentru ca muncitorul să poată ajunge arbitru destinului omenesc...”

Împușcatul din Montjuich era un bun pionier al acestei civilizații de mâine, care trebuia să fie întemeiată pe *muncă*, tocmai ceea ce caută să îndeplinească anarhiștii sindicaliști. Manifestul școlii

moderne răsfrânge cugetarea unui adevărat anarhist. Ferrer e un anarhist mai mult care și-a dat viața pentru cauza care sfidează toate prigonirile și care va împătimi totdeauna pe cei mai buni dintre oameni: pentru libertatea poporului.

De aceea, lucrul cel mai nimerit pentru noi toți, pe care ne-a pătruns o durere nețărmurită la vestea cruntului său asasinat, lucrul cel mai nimerit, dacă vrem să ne manifestăm îndelung, cu folos, e de a duce mai departe opera lui, de a combate capitalismul, fără cruțare, cu toți susținătorii Statului și ai Bisericii, ai patronatului și ai Proprietății, ai Armatei și ai Patriei, ai Religiei și ai Instrucției oficiale și autoritare, ai Justiției și ai Poliției, ai Parlamentarismului și ai Legalității.. Numai înnoindu-ne energia în acțiunea revoluționară vom putea onora cu adevărat memoria lui Ferrer.

Din „**Réveil**”, Geneva.

Biblioteca Anarhistă

Trăiască anarhia
Articol din Revista Ideei, nr. 88
1909

Preluat la 20.12.2022 de la <https://pagini-libere.ro/>

ro.theanarchistlibrary.org